

EGÉSZSÉGÜGYBEN VÉGZETT SZOCIÁLIS MUNKA - ESETEK

ADDIKTOLÓGIAI ESET

István 29 éves férfi, aki heroinfüggőség miatt jelentkezett a Drogambulancián, hogy leszokását segítsük. 19 évesen, kortársak nyomására próbálta ki először a heroint, vénásan, majd az intravénás használat hamar rendszeressé vált. A drogtolerancia kialakulásával már nem érte el a szerrel a kívánt hatást. Szerhasználata miatt folyamatossá váltak az anyagi problémái, több rendőrségi ügye volt folyamatban, és a társaságból is ki akart lépni. Ezen indokok miatt kereste fel a Drogambulanciát, ahol gyógyszeres kezelésben részesült. A szubsztitúciós terápia segítségével előrelépéseket tett magánéletében (stabil párkapcsolata lett), és sikereket ért el vállalkozásában is. Ennek hatására 10 év absztinencia következett az életében.

Később, a kialakított szociális támasz sérült: apjával megromlott a kapcsolata, és párkapcsolata is véget ért, vállalkozása veszteségessé vált. A kudarcok miatt visszaesett, és heti háromszor újra intravénásan használta a heroint. Ebben az állapotában került hozzánk, 2009 telén.

Az első benyomásom az volt Istvánról, hogy jó megjelenésű, ápolt külsejű, határozott, magabiztos, erős önbizalommal és önértékeléssel rendelkező, rámenős, vagány, szókimondó fiatalember. Az első beszélgetések során feltérképeztük családi hátterét. Rendezett családi körülmények között nőtt fel, azonban 17 éves korában szülei elváltak, édesanyjával maradt, apja újra házasodott majd gyermeke is született. István, testvér nélkül nőtt fel. Édesanyjával máig jó és erős kapcsolatot ápol. Szülei válása óta megromlott a kapcsolata apjával. Drogfüggőségét édesanyja elfogadta, a leszokásban támogatta, ugyanakkor apjától ilyen irányú segítséget nem kapott. A kezelés megkezdésekor már egyedül élt, rendezett lakásban. Végzettsége: középfokú. Foglalkozása: vállalkozó, online könyvkereskedő.

A terápia

Visszaesése után két hónappal segítségért ment a Drogambulanciára. Kezelőorvosa opiát dependencia diagnózisának felállítását követően Suboxone gyógyszeres kezelést javasolt. A kezelés elején közös megállapodásunk (orvos, szociális munkás) szerint István naponta jelentkezett a drogambulancián, a gyógyszeréért.

Saját kérésére szociális munkáshoz került egyéni esetkezelésre, melynek keretében segítő beszélgetést folytattam vele. Közösén fogalmaztuk meg a terápiás terv céljait és azt, hogy a gyógyszeres kezelésen kívül mihez/miben kér segítséget. Ennek megfelelő terápiás szerződést kötöttünk. Világosan meg tudta fogalmazni céljait, melyek az alábbiak voltak:

Rövidtávú célja

Az intravénás szerhasználat felfüggesztése.

Hosszútávú céljai

Absztinencia (szermentes élet),

Stabil párkapcsolat, és

új szociális háló kialakítása, a régi szerhasználó közösséggel való kapcsolat megszakítása,

Vállalkozás újraindítása, karrierépítés,

Droghasználat ellensúlyozása, más életterületek fejlesztése (alternatívák átbeszélése).

Javaslatomra felmerült az anonim csoportterápia lehetősége, amit István elutasított, mert nem bízott a csoport jótékony hatásában. A célok megvalósításának érdekében tehát István rendszeresen járt gyógyszeres kezelésre, valamint a segítő beszélgetésekre.

Gyógyszeres kezelés

A kezelőorvosa Suboxone fenntartó kezelést javasolt, az elvonási tünetek és a szer utáni sóvárgás csökkentésére. Alvászavaraira és egyéb pszichés tüneteire Rivotrilt kapott.

Egyéni esetkezelés

A terápia elején az aktuális kérdéseket körüljártuk, hiszen a gyógyszer beállítása nem volt problémamentes. A kezdeti nehézségeket átbeszéltük, támogatást nyújtottam és türelemre bízattam, hiszen a szervezetnek idő szükséges ahhoz, hogy a gyógyszerekre teljes mértékben reagáljon, és a kívánt hatás kialakuljon. Ezt a nehéz időszakot segítette, hogy naponta jött gyógyszeréért, így lehetőség volt a gyakori találkozásra. A Suboxone beállítási időszakának átvészélése után a hosszú távú célok felé tereltem őt. Istvánnak (elmondása alapján) legnagyobb igénye párkapcsolati téren mutatkozott, megismerkedett egy szintén kezelésben részesülő ópiát függővel. Beszélgetéseink során felhívtam a figyelmét a kapcsolat veszélyeire, de ő úgy gondolta, hogy a problémájára a megoldást megtalálta a lány személyében.

A kapcsolat rossz hatással volt Istvánra és visszaesést okozott. Autóbalesetet szenvedett, illegális szer hatása alatt. A baleset súlyossága, az ebből adódó rendőrségi ügy valamint a velem folytatott beszélgetések ráébresztették őt arra, hogy komolyabban kell venni a leszokást. Megfogalmazta, hogy a párkapcsolat felváltotta a szert.

A történések hatására István is hajlandóvá vált arra, hogy nyíltabban beavasson engem a belső világába. A terápia során egyre mélyebb területeket érintettünk, ugyanakkor nem volt hajlandó pszichológus segítségét elfogadni. Úgy éreztem elértem kompetenciám határát, és felmerült benne a rehabilitációs intézeti kezelés lehetősége. Úgy gondoltam hatásos lehet a droghasználó környezetből való kilépés, és a mélyebb önismeret kialakítása. A kezelőorvossal együttműködésben átbeszéltük Istvánnal a rehabilitáció feltételrendszerét. A terápia további részében segítettem őt a rehabilitációval kapcsolatos döntésének a meghozásában. Végül István egyetértett abban, hogy ez a kezelés segíthet neki önmaga megismerésében, és az absztinencia elérésében. Kliensem beleegyezett abba, hogy megkezdjük a rehabilitációs előgondozást, és gyógyszereinek csökkentését, mivel az intézménybe való bekerülés egyik feltétele a gyógyszermentesség.

Intézménybe kerülve, megkezdte a rehabilitációját. Ebben az időszakban folyamatosan tartottam a kapcsolatot a mentorával. A vele való beszélgetések során kiderült, hogy István időnként ellenségesen viselkedik, a szabályokat nem hajlandó betartani, és mikor erre figyelmeztették nem viselte jól a kritikát. 3 hónap után elutasították az intézményből.

Az intézményből kikerülve István újra szembesült a való élet problémáival, és hamar visszaesett a napi szintű szerhasználatra. 3 hét elteltével jelentkezett újra ambulanciánkon, mivel úgy érezte, hogy szüksége van a szubsztitúcióra. Gyógyszeres kezelését újra kezdtük, és a terápiás beszélgetések során kiderült, hogy a válás óta apjával való kapcsolata konfliktusossá vált. Felmértem a helyzet súlyosságát, és arra a megállapításra jutottam, hogy az apa kulcsszerepet tölt be István életében. Beszélgetéseink hatására István újra felvette apjával a kapcsolatot. Rövid idő után - kérésemre - az apa, telefonon megkeresett engem. A beszélgetés során felvetette, hogy véleménye szerint Istvánnak arra lenne szüksége, hogy teljesen elszakadjon a társaságtól, mely rossz hatással van rá. Úgy gondolta, erre megoldás lehet egy külföldi rehabilitációs ellátás. Így az országtól távol tudná elérni a szermentes életet. Az apával együttműködésben feltérképeztük a külföldi rehabilitációs lehetőségeket. Egy

olaszországi intézmény bizonyult a legalkalmasabbnak erre a feladatra. Mivel a szokásos eszközökkel nem tudtam elérni István motivációjának növelését, ezért az apával való kapcsolatot építettem be a terápiába. Istvánnak az apja felé nagy megfelelési igénye volt, ezért együtt próbáltunk rá hatással lenni. Végül 2010 márciusában elutazott Olaszországba, a rehabilitációs intézménybe.

A terápiás munka lezárása

(A továbbiakban az apán keresztül tartottam a kapcsolatot Istvánnal. Az olaszországi rehabilitációs intézet szigorú szabályai mellett nem tudott kommunikálni az otthoniakkal, a szülők is csak a mentorain keresztül kaptak hírt állapotáról. A szigorú szabályok ellenére sikerült a beilleszkednie a rehabilitációs közösségbe. Jelenleg úgy tűnik, István problémájára megfelelő megoldást nyújt ez az intézet, és az általa biztosított kezelés/terápia. 2011 tavaszán - 1 év elteltével - hagyhatta el először az intézményt. Hazautazott, és egy már régen esedékes orrműtéten esett át.

Forrás:

Egészségügyi Szociális Munka HÁLÓ, XVII. Évfolyam 10. szám, 2011. október